

HET DILEMMA

Laat ik een regenwaterput plaatsen?

Meer regenwater opvangen en gebruiken zou vanzelfsprekend moeten zijn, in deze tijden van waterstress. Maar loont het ook om een (grotere) regenwaterput te laten plaatsen?

Tom Ysebaert

zaterdag 21 mei 2022 om 3.25 uur

De onweersbuien van donderdag en vrijdag lieten even anders vermoeden, maar Vlaanderen kampt dit jaar opnieuw met droogte. We laten nog te veel water wegvloeien naar de zee. Is de tijd aangebroken om massaal regenwaterputten te graven, of de oude te vervangen door een grotere?

U bouwt een nieuw huis

Bij nieuwbouw is het nu al verplicht om regenwater op te vangen en te gebruiken. Dat staat in de Vlaamse hemelwaterverordening. Zo moet een eengezinswoning een put van minstens 5.000 liter hebben. Voor renovatie of uitbreiding geldt deze verplichting niet. ‘Dat mag van mij anders’, zegt Silvia De Nolf, ingenieur-architect en waterconsulent van de architectenorganisatie NAV. ‘Er gelden strikte energieregels voor renovatie, waarom dan niet voor regenwater? Afwijkingen voor wie er door omstandigheden niet aan kan voldoen, zijn altijd mogelijk.’

Vlaams minister van Omgeving, Zuhal Demir (N-VA) kondigde onlangs aan dat de regelgeving wat aangescherpt (https://www.standaard.be/cnt/dmf20220511_93992410) wordt. De verplichting om een put van 8.000 of 10.000 liter aan te leggen, ligt op tafel.

Water is tot nader order niet echt duur. Uw investering terugverdienen zal dus tijd vergen

Vóór 2016 kon je dat regenwater, als je een buitenkraan had, gebruiken om in de tuin of om de auto mee te wassen, sinds dat jaar mag het ook binnen om de toiletten door te spoelen en de wasmachine te laten draaien. ‘Je zou het water net zo goed in de badkamer kunnen gebruiken, maar dat mag nog niet vanwege de hygiëneregels’, zegt De Nolf. ‘Er zijn mensen die het toch doen, maar zij kunnen problemen krijgen bij de keuring. Als er maar voldoende filters met actieve kool op het circuit zitten, moet een dergelijk gebruik zeker kunnen. Eigenlijk moet alleen de kraan in de keuken op het leidingwater aangesloten zijn.’

U hebt een oud(er) huis

Voor bestaande woningen liggen de regels anders. Er zijn verschillende scenario's mogelijk.

Scenario één: u hebt geen regenwaterput. Dan kunt u er een laten aanleggen. Hoe groot die moet zijn, wordt bepaald door drie factoren: uw verbruik, de grootte van de tank en de oppervlakte van uw dak. Dat zal tenslotte de neerslag moeten opvangen. Gemiddeld wordt 50 liter water per vierkante meter dak gerekend. Een dak van 100 vierkante meter staat dan gelijk aan een put van 5.000 liter. Voor wie een klein dak heeft, is het zinloos om een put van 10.000 liter te steken.

Het verbruik is afhankelijk van het aantal bewoners van het huis en van wat die met het regenwater willen doen. Op de site groenblauwpeil.be (<http://www.groenblauwpeil.be/>) vindt u sinds deze week een handige tool om een en ander zelf te berekenen. Het is een werkstuk van de Vlaamse overheid, de bouwsector en het kenniscentrum Vlario.

Wie weinig of geen ruimte rond zijn huis heeft, hoeft het idee van een watervoorraad niet op te bergen. ‘Er bestaan reservoirs die niet diep zitten, maar meer horizontaal liggen en ook onder de vloer van pakweg een rijhuis in de stad kunnen’, zegt De Nolf. ‘Je mag alleen geen bezwaar hebben tegen een putdeksel in huis.’

Scenario twee: u hebt een put, maar gebruikt het water niet. U kunt dan een leiding naar de woning laten leggen. Een pomp trekt het water naar binnen. Daarvoor moet er wel een apart circuit zijn. Regen- en leidingwater mogen wettelijk niet met elkaar in contact komen, om mogelijke contaminatie te voorkomen. Oude woningen, zelfs uit de negentiende eeuw, hebben vaak wel een put, die echter niet langer bruikbaar is.

Scenario drie: u hebt een put, maar vindt die te klein. Na enkele weken zonder neerslag kan een put van 5.000 liter al leeg zijn, moesten veel mensen de afgelopen weken vaststellen. Een bestaand reservoir vervangen door een groter exemplaar wordt afgeraden. Dat is omslachtig en duur. Beter is dan om een tweede put te plaatsen en de twee te koppelen.

En dan is er nog de prijs. Voor de plaatsing van een bak – inclusief pomp en filter – moet u op 2.500 euro rekenen. Die basisprijs kan echter aardig oplopen als er andere materialen en technieken gebruikt worden. Zo is een betonnen reservoir de standaard, maar wie er een van kunststof nodig heeft, ziet het prijskaartje meteen fors aandikken. Dat is ook het geval bij bijvoorbeeld systemen die automatisch overschakelen op leidingwater als de put leeg is. De simpelste en goedkoopste oplossing in dat laatste geval is overigens: het deksel lichten, de tuinslang leggen en het kraantje van het leidingwater opendraaien.

Systematisch regenwater gebruiken kan uw consumptie van kraanwater met de helft of meer doen teruglopen. Maar water is tot nader order niet echt duur. Uw investering terugverdienen zal dus tijd vergen.

Een berekening maken is bovendien moeilijk, omdat de drinkwaterprijzen in Vlaanderen erg uiteenlopen, afhankelijk van de streek en het waterbedrijf. Een gezin van vier mensen die in een huis met een dak van 100 vierkante meter wonen en een put van 5.000 liter hebben, kunnen volgens groenblauwpeil.be ongeveer 45 kubieke meter kraanwater besparen. Dat is de helft van de waterfactuur of – gemiddeld over Vlaanderen – zowat 250 euro per jaar.

In dat scenario zou u dus in theorie uw investering in tien jaar terugverdiend hebben. Het onderhoud (filters vervangen, put schoonmaken) is niet inbegrepen.

Conclusie: Een (extra) regenwaterput laten plaatsen doet u niet voor een snelle besparing. U doet het vooral omdat u bewuster met water wil omgaan in een veranderend klimaat met terugkerende droogteperiodes.

Verschenen op zaterdag 21 mei 2022